

Sygn. akt VII U 1006/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 1 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Zbigniew Szczuka

Protokolant: Anita Milewska

po rozpoznaniu w dniu 1 grudnia 2015 r. w Warszawie

sprawy J. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o przeliczenie wysokości emerytury

na skutek odwołania J. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 3 czerwca 2015 r. znak: (...)

oddala odwołanie.

UZASADNIENIE

W dniu 11 czerwca 2015 r. J. K. złożył do Sądu Okręgowego Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych za pośrednictwem Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W., odwołanie od decyzji ww. organu rentowego z dnia 3 czerwca 2015 r. znak: (...) odmawiającej mu prawa do przeliczenia emerytury oraz wypłaty zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników.

W uzasadnieniu odwołania, ubezpieczony J. K. podkreślił, iż w okresie od 1 października 2000 r. do 30 września 2007 r. prowadził własne gospodarstwo rolne i odprowadzał składki emerytalno-rentowe, a w okresie od 6 czerwca 1969 r., do dnia 11 grudnia 1969 r. pracował w gospodarstwie rolnym rodziców w pełnym wymiarze czasu pracy. Odwołujący podkreślił, iż okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym rodziców może potwierdzić w postępowaniu odwoławczym dowód z zeznań dwóch świadków (lecz nie wskazał personaliów tychże świadków). Odwołujący dodał, iż organ rentowy nie uwzględnił w wymiarze emerytury, okresów pracy odwołującego w gospodarstwie rodzinnym rodziców oraz pracy we własnym gospodarstwie pomimo terminowego odprowadzania składek do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego. J. K. podniósł również, iż w wieku 60 lat przeszedł na emeryturę wcześniejszą w systemie KRUS, a po ukończeniu 65 lat zdecydował się na emeryturę w systemie ZUS ze względu na jej korzystniejszy wymiar. Mając na uwadze powyższe, odwołujący wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zaliczenie do stażu emerytalnego, okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców, okresu prowadzenia własnej działalności gospodarczej oraz wyrównania wymiaru świadczenia emerytalnego od dnia

1 stycznia 2013 r. tj. dnia od kiedy ubezpieczony zakończył pobieranie świadczeń z KRUS i uzyskał prawo do świadczeń rentowych z ZUS (odwołanie k. 2 a.s).

W odpowiedzi na odwołanie z dnia 2 lipca 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania J. K. na podstawie art. 477¹⁴ k.p.c.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy podkreślił, iż J. K. ma ustalone prawo do emerytury rolniczej, a wobec powyższego w świetle przepisu art. 56 ust 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nie ma podstaw do zwiększenia świadczenia z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (z którego następnie korzystał), albowiem składki na ubezpieczenie społeczne rolników zostały wykorzystane przez ustalenie świadczenia z ubezpieczenia społecznego rolników. W świetle przedstawionej argumentacji, organ rentowy uznał, iż zaskarżona decyzja odpowiada prawu, a odwołanie J. K. jako bezzasadne winno podlegać oddaleniu (odpowiedź na odwołanie k. 3-4 a.s).

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych ustalił w sprawie następujący stan faktyczny:

J. K. urodzony (...) złożył w dniu 25 maja 2007 r. do Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddziału w T., wniosek

o emeryturę (k. 2 a.r t. I). Decyzją z dnia 16 sierpnia 2007 r. znak: (...) -1/25 Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego przyznał J. K. prawo

do emerytury rolniczej od dnia 11 lipca 2007 roku. Za udowodnione okresy pracy

w gospodarstwie rolnym składające się na wymiar emerytury rolniczej Prezes KRUS uznał między innymi okresy składkowe wykonywania przez J. K. pracy

w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 6 czerwca 1969 r. do 11 grudnia 1969 r. oraz prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego od dnia 1 października 2000 r. do 30 września 2007 r. (k. 39 -40 a.r. t.I).

W dniu 11 stycznia 2013 r. J. K. złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wniosek o emeryturę (k. 1-6 a.r t.II). W załączonym kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych, które ubezpieczony wskazał jako podstawę wnioskowanego świadczenia emerytalnego z ZUS, znajdował się okres prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego od dnia 1 października 2000 r.

do 30 września 2007 r. (uprzednio zakwalifikowany do podstawy wyliczenia emerytury rolniczej (k. 7 a.r.). W kwestionariuszu okresów składkowych i nieskładkowych, ubezpieczony wskazał, iż dokumentacja jego zatrudnienia znajduje się w aktach KRUS,

a w treści wniosku o świadczenie, podkreślił, iż wnosi o wybranie najkorzystniejszego wariantu świadczenia emerytalnego na podstawie dokumentacji przebiegu jego zatrudnienia (k. 2, 7 a.r. t. II).

Decyzją z dnia 6 marca 2013 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. znak: ENN/25/(...) przyznał ubezpieczonemu prawo

do emerytury od dnia 1 stycznia 2013 r. W treści decyzji, organ rentowy podkreślił,

iż do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z okresu ubezpieczenia od 1970 r. do 1999 roku.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 52,00%. Organ rentowy ZUS poinformował ubezpieczonego w decyzji, iż Oddział Regionalny KRUS dokona zbiegu uprawnień do świadczeń, potrącenia zaliczki na podatek

i składki na ubezpieczenie społeczne zdrowotne oraz wypłaty świadczeń. Okres prowadzenia własnego gospodarstwa rolnego przez J. K. od dnia

1 października 2000 r., do 30 września 2007 r. (który ubezpieczony wymienił we wniosku

o emeryturę), nie został wymieniony jako okres zaliczony do podstawy wymiaru emerytury ZUS ubezpieczonego (decyzji k. 51- 55 a.r. t. II).

Decyzją z dnia 3 kwietnia 2013 r. Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wstrzymał wypłatę emerytury rolniczej od dnia 1 kwietnia 2013 r. i zażądał zwrotu nienależnie pobranej emerytury za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 marca 2013 r. (k. 65 a.r. t. II).

W dniu 24 kwietnia 2015 r. i w dniu 8 maja 2015 r. J. K. złożył przed organem rentowym ustny wniosek o wyjaśnienie i ewentualną wypłatę zwiększenia emerytury z tytułu opłacania przez 7 lat składek w KRUS oraz o zaliczenie do emerytury okresu pracy w gospodarstwie rolnym (k. 98, 99 a.r. t.II).

Po rozpoznaniu wniosków złożonych w ww. ustnych protokołach, ZUS na mocy decyzji z dnia 3 czerwca 2015 r. odmówił J. K. prawa do przeliczenia emerytury oraz wypłaty zwiększenia z tytułu opłacania składek na ubezpieczenia społeczne rolników za okresy od 6 czerwca 1963 r. do 11 grudnia 1969 r. raz od 5 października 2000 r. do nadal. W uzasadnieniu tejże decyzji organ rentowy podkreślił, iż ubezpieczenie społeczne rolników pozostaje bez wpływu na prawo i wysokość emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Organ rentowy podkreślił również w decyzji, iż prawo do emerytury rolniczej zostało decyzją prezesa KRUS jedynie wstrzymane, natomiast samo uprawnienie do emerytury rolniczej ubezpieczony nadal posiada. (decyzja k. 105 a.r. t. II).

Powyższą decyzję zaskarżył J. K. inicjując tym samym niniejsze postępowanie odwoławcze (k. 2 a.s).

W toku postępowania odwołujący za pośrednictwem dorosłego domownika W. K., w dniu 9 lipca 2015 r. otrzymał korespondencję sądową tj. odpowiedź na odwołanie organu rentowego oraz został poinformowany o możliwości zajęcia stanowiska w sprawie i złożenia w terminie 14 dni wniosków dowodowych. Sąd Okręgowy pouczył również ubezpieczonego, iż wnioski złożone po upływie wskazanego terminu mogą zostać pominięte. Termin 14 dni od daty doręczenia przedmiotowej korespondencji upłynął w dniu 23 lipca 2015 r., natomiast odwołujący nie przedstawił do tegoż dnia żadnych wniosków dowodowych i nie zajął stanowiska w sprawie. (k. 12, 13 a.s).

W dniu 24 września 2015 r. odwołujący zawiadomiony został o terminie rozprawy wyznaczonym na dzień 1 grudnia 2015 r. o godzinie 14.30. Odwołujący pomimo osobistego odbioru zawiadomienia nie stawił się w Sądzie w dniu rozprawy tj. 1 grudnia 2015 r. i nie podjął żadnych czynności w sprawie (k. 11, 13 a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów znajdujących się w aktach rentowych ubezpieczonego. W ocenie Sądu dokumenty te w zakresie w jakim Sąd oparł na nich swoje ustalenia są wiarygodne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą spójny stan faktyczny. Żadna ze stron nie kwestionowała ich autentyczności, a Sąd nie znalazł podstaw by uznać, że są one niewiarygodne. Całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego, stanowił w ocenie Sądu podstawę do wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie.

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zważył, co następuje:

Spór w sprawie sprowadzał się do ustalenia czy ubezpieczonemu przysługuje prawo do zwiększenia świadczenia emerytalnego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników.

Podkreślić należy, iż zgodnie z art. 56 ust 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U.2013r. poz.1440 ze zm.) jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe nie zostały uzupełnione okresami wymienionymi w art. 10, emerytura ulega zwiększeniu za okres opłacania składek na Fundusz Emerytalny Rolników, Fundusz Ubezpieczenia Społecznego Rolników i ubezpieczenie

emerytalno-rentowe rolników. Zwiększenie to ustala się według zasad wymiaru przewidzianych dla części składkowej w przepisach, o których mowa w ust. 3.

Jednakże zwiększenie, o którym mowa w ust. 4, nie przysługuje osobie mającej ustalone prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników (ust. 5 art. 56 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Na wstępie rozważań wskazać należy, iż ustawodawca na mocy art. 56 ust 4 cyt. ustawy o emeryturach i rentach z FUS wprowadził rekompensatę za okres podwójnego ubezpieczenia, jaką jest instytucja zwiększenia świadczenia z ubezpieczenia z powszechnego systemu emerytalnego w sytuacji, gdy okresów podlegania ubezpieczeniu społecznym rolników, za które opłacono składkę według obowiązujących przepisów czy okresów pracy na gospodarstwie rolnym czy prowadzenia gospodarstwa rolnego, o których mowa w art. 10 cyt. ustawy nie uwzględniono w celu uzupełnienia brakujących okresów składkowych i nieskładkowych przy ustalaniu prawa do emerytury. Jednakże wyjątek od tej zasady stanowi art. 56 ust. 5 tej ustawy, dotyczący sytuacji, w której ubezpieczony ma już ustalone prawo do emerytury lub renty na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

W związku z powyższym nie istnieją jakiegokolwiek przesłanki, żeby zwiększać świadczenie z ubezpieczenia powszechnego, gdyż składki opłacane na ubezpieczenie rolnicze zostały skonsumowane przez ustalenie świadczenia emerytalnego albo rentowego z ubezpieczenia społecznego rolników.

W niniejszej sprawie wbrew twierdzeniom zawartym w odwołaniu ubezpieczony na ustalone prawo do emerytury z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 11 lipca 2007 r. decyzją Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 16 sierpnia 2007 r.,

co wynika wprost z dokumentów zawartych w aktach KRUS. Podkreślić należy,

że dla ustalenia prawa do emerytury rolniczej nie ma znaczenia późniejsze jego zawieszenie decyzją z dnia 3 kwietnia r. w związku z przyznaniem prawa do emerytury na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczenia Społecznego decyzją z dnia 6 marca 2013 r., ponieważ zawieszenie jest wynikiem dokonania wyboru świadczenia korzystniejszego.

Należy zwrócić uwagę, iż art. 56 ust. 5 ustawy stanowi wyjątek od ogólnej zasady zwiększenia wysokości świadczenia o okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników

i znajduje zastosowanie w stosunku do osób, które mają już ustalone prawo do świadczenia emerytalnego lub rentowego z ubezpieczenia społecznego rolników a taką osobą niewątpliwie jest wnioskodawca (ma przyznane prawo do emerytury), co skutkuje uznaniem,

iż ubezpieczonemu nie przysługuje zwiększenie świadczenia z uwagi na fakt, iż okresy opłacania składki na ubezpieczenie rolnicze stały się podstawą do ustalenia stażu ubezpieczeniowego, od którego było uzależnione prawo do emerytury z ubezpieczenia społecznego rolników.

Wskazać należy również, iż ustawa o ubezpieczeniu społecznym rolników wprowadza system emerytalno-rentowy odrębny od systemu powszechnego, regulowanego obecnie ustawą z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W związku z powyższym statusy podmiotów należących to różnych systemów ubezpieczeń społecznych nie mogą być porównywane.

Mając na uwadze powyższe, oraz okoliczność, iż odwołujący nie brał w ogóle w toku postępowania czynnego udziału w sprawie, nie złożył żadnych wniosków lub materiału dowodowego, pozwalającego na poczynienie odmiennych ustaleń i wydania innego rozstrzygnięcia w sprawie, Sąd Okręgowy nie dopatrył się błędu w ustaleniach faktycznych i prawnych zaskarżonej decyzji organu rentowego. Konkludując Sąd Okręgowy podkreśla, iż podmioty objęte art. 56 ust. 5 ustawy o emeryturach i rentach z FUS mają ustalone prawo do świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych rolników, a zatem nie są podobne do podmiotów określonych w art. 56 ust. 4 ustawy.

Mając na względzie powyższe Sąd Okręgowy na podstawie cytowanych wyżej przepisów oraz w oparciu o art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie J. K. jako niezasadne.

J.R.